

Sveta Germana,
izgled
krščanske potrpežljivosti.

Spisal in založil

ANTON KRŽIČ,

katehet.

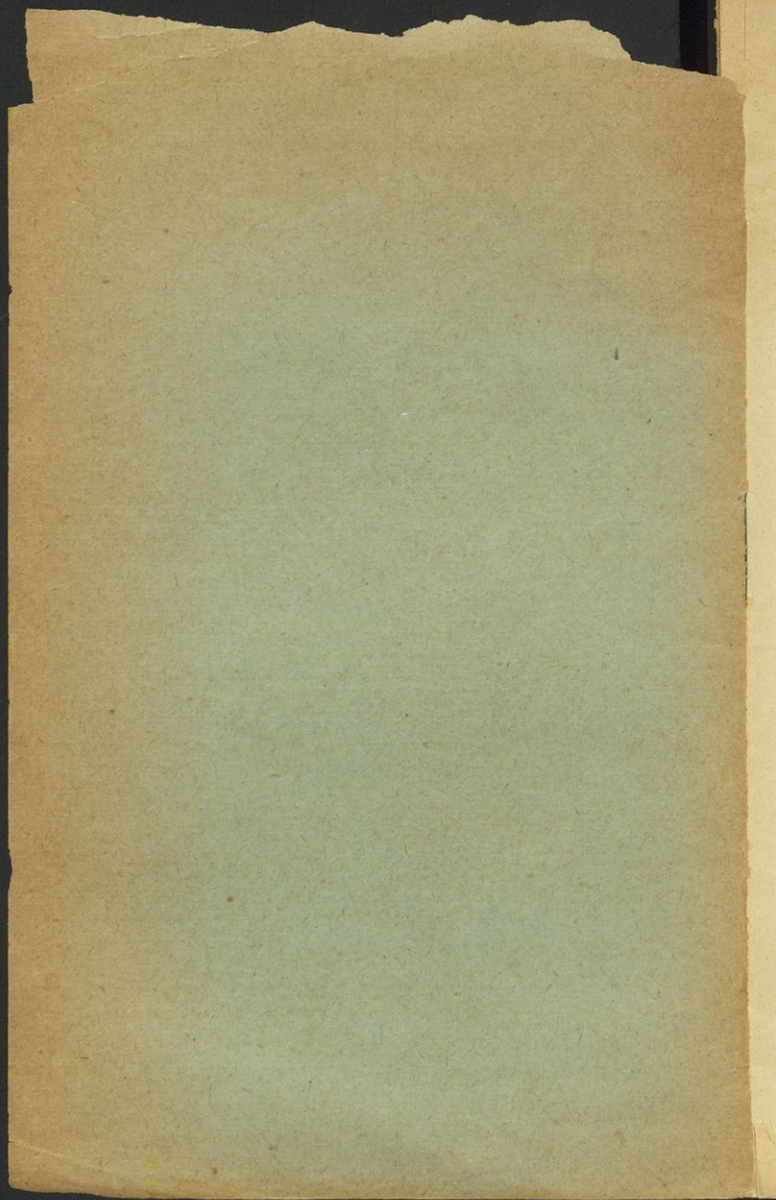

Drugi natis.

V LJUBLJANI.

TISKALA KATOLIŠKA TISKARNA.

1888.

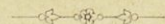

Sveta Germana,

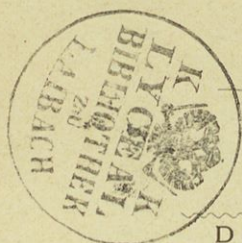
izgled krščanske potrpežljivosti.

Spisal in založil

ANTON KRŽIČ,

katehet.

Drugi natis.

..

V LJUBLJANI.

TISK »KATOLIŠKE TISKARNE«.

1888.

030041590

Kakorkoli so si ljudje različni po širokem svetu, v eni reči smo si vendar vsi enaki: srečni namreč bi bili vsi radi. Srce človeško je že tako vstvarjeno, da vedno hrepení in koprni po sreči. Zato je že sploh navada, da, če hočemo komu vošiti najboljšo reč, vošimo mu veliko srečo, za god, za novo leto itd. Kadar se srečata dva prijatelja, je skoro vselej prvo vprašanje: „Kako ti je kaj?“ Ko se ljubljeni otrok po dolgem ločenji iz tujega zopet vrne na mili dom k skrbnim starišem, je spet prvo sočutno vprašanje: „Kako se ti je godilo po svetu?“ In skoro v vsakem pismu prosimo onega, kateremu pišemo, naj nikar ne pozabi odpisati: kako se mu godí, je-li zdrav, zadovoljen itd.? In vedno le veselega sporočila radi pričakujemo, žalostnega se ustrašimo.

Vendar polna, neomejena in neprenehljiva sreča bo še le v nebesih: na zemlji se ne iznebimo vse neprijetnosti, ko bi se še tako radi; kajti sedanje življenje je vojskovanje, je le pripravljanje za večni mir v nebeškem raji. Blagrovati smemo tukaj one, ki so si pridobili toliko krščansko potrpežljivost, da iz ljubezni do Jezusa Križanega nekako lahkotno, celó z veseljem prenašajo največje trpljenje.

Tudi ti, mladi bralec, veš že za mnogokaj, kar bi raje imel drugačno, boljše. Komaj si življenje dobro pričel, pa imaš že svoj križ: težko se ti zdi n. pr. vselej ubogati, zlasti če se kaj zoprnega zapové; sitno se ti zdi sedaj učenje, sedaj kako drugo opravilo; znabiti moraš občutiti celó revščino in njene nasledke: mraz, lakoto, zaničevanje itd. In če misliš, da bo potlej boljše, ko odrasteš, se jako motiš. Iz srea ti želim sicer vse dobro; vendar to ti

moram že naprej povedati, da s tvojimi leti bodo rastle tudi in se množile tvoje sedaj še male nadloge in težave. Če hočeš tedaj biti moder in srečen za čas in večnost, privadi se prav zgodaj potrpežljivosti po zgledu Zveličarjevem, ki je od svojega otročjega prezebanja v jaslicah do prebritke smrti na križi ves čas trpel, pa trpel kakor najkrotkejše jagnje.

Pa upam, da bolje kakor moje besede te bode poučil zgled trpeče, pa vendar tako srečne svetnice Germane. Svetujem ti, še pozneje katerikrat beri njeno življenje, ako bi te potrpežljivost utegnila kedaj zapuščati.

a) *V revščini rojena in vendar bogata.*

Že je minulo 300 let, kar je bila na južnem Francoskem v vasi Pibrak l. 1579 rojena deklica, ki si je v svojem življenji pridobila veliko svetost. Pri sv. krstu so ji dali ime Germana. Očetu je bilo ime Lovrenec, materi pa Marija; pisali so se Cousin (Kuzén).

Pibrak ni daleč od lepega in imenitnega mesta Tuluza (Toulouse), kjer je sv. Tomaž Akvinski pokopan, blizu španjske meje, ne prav daleč od Lurda, sloveče božje poti.

Stariši Germanini so bili bogaboječi, pa kaj ubožni. Vse, kar so imeli, je bila priprosta hišica z malim vrtom, kjer je bilo nekoliko sadnega drevja. K temu še njiva in nekoliko ovač, to je bilo vse premoženje. Ovece so zapirali v star, že jako slab ovčnjak.

Germana je bila tako slabotna in bolehná, da so ménili, da bo koj umrla, ko so jo prinesli od sv. krsta. Vendar dete ni umrlo, je živelo; toda živelo skoro v vednih bolečinah, ker je imelo celo življenje hudo bolezen bramorjevo. Ta bolezen kri tako spridi, da se narejajo zdaj tu zdaj tam po životu pekoče bezgavke, otekline in rane.

Pač je bila milovanja vredna uboga Germanica: v hiši taka revščina, da je že v najprvi mladosti čutila pomanjkanje; po telesu pa tolike navadno neozdravljive bolečine!

Vendar eno tolažbo v svoji nesreči, en zaklad, — neprecenljiv zaklad v svoji revščini, je le imela ubožica Germana. Imela je silno dobro, modro in iz srea pobožno

mater. Dobra, v resnici blagosršna mati je najboljše bogastvo za slehernega otroka. Nikoli se ne more Bogu dovolj zahvaliti za to dobroto.

Komaj je Germanica jela hoditi in govoriti, že je kazala nenavadno pobožnost. Mati so jo učili veliko in pobožno moliti v čast britkemu trpljenju našega Gospoda in k preljubi Materi Božji. Pa tudi sami so večkrat prav prisrčno v solzah molili za svojo ljubljeno, malo Germanico; in sami so ji bili najlepši zgled krščanskega življenja. Nikoli ni slišala iz materinih ust nobene jezne ali pregrešne besede, nikoli ni videla svoje revne matere nepotrpežljive, nikoli jih ni slišala pritoževati se, ali celo kregati se ali zaničevati koga.

O koliko premore pobožna molitev verne matere in pa njen lepi zgled!

Kako lepo je rastle dobro dete poleg dobre matere! Telo, res da ni bilo zdravo in trdno, a tem lepše so se razvijale njene mlade dušne moči. Skoraj ni bilo pri njej zapaziti tistih otročjih slabosti in napak, ki so nasledek izvirnega greha, in se le prerade kažejo tudi pri sicer dobrih otrocih. Nikoli se ni tudi v najmanjši reči zlagala; nikakoršne samoglavnosti in upornosti ni bilo pri njej. Zmiraj je bila krotka, ljubeznjiva in dobrovoljna; in tako hitro je vedela ubogati mala Germanica, kakor bi bila že na očeh uganila misli svojih starišev.

Rada je pomagala in stregla materi, kolikor jim je mogla pri teh letih. Ko so prišli oče od dela, precej je vesela pritekla in jim postregla z vso ljubeznijo in detinsko prisrčnostjo, kakor je vedela in znala.

Kadar pa ni bilo družih opravil, poskrbela je za svoje mlado srce. Mater je prosila, naj jo učijo molitvic, naj ji pripovedujejo trpljenje Jezusovo, ali pa kaj lepega o Materi Božji, o angeljih in svetnikih; ali pa je zapela kako detinsko pobožno pesmico. Če niso imeli mati časa ž njo se ukvarjati, je pokleknila Germanica na tla borne izbice pred podobo Matere Božje in molila je rožni venec ter druge molitvice, ki se jih je bila naučila od dobre matere.

Kadar so ji mati pripovedovali bitko trpljenje Jezusovo, je potočilo blago dete marsikatero gorko solzico.

Do ubožcev je bila Germanica polna sočutja in usmiljenja. Čeravno še tako majhina, si je zanje jedi pri-

trgovala. V kuhinji je imela v omarici poseben prostorček, kamor je spravljala vse, kar je prihranila za reveže. Kaj radi so ubogi prihajali v to borno hišico, ker so vedeli, da v njej bivajo dobrosrčni, usmiljeni ljudje, kateri, čeravno sami revni, vendar radi in s tolaživno ljubeznijo podelijo, kolikor utrpé.

Mala Germana je imela do revežev tako dobro sree, da se solz ni mogla zdržati, kadar jih je gledala, posebno če so bili kakó telesno pohabljeni, kruljevi. Jokala se je z jokajočimi in vesela je bila z veselimi. Vsak njen darček je bil takorekoč v krščansko ljubezen zavrit, predno ga je dala.

Sv. Duh jo je pa tudi večkrat nagibal, da je revežem še dušno dobroto delila, ne samo telesne. Če so se ubogi pritoževali, da jim je tako hudo in morajo toliko trpeti, jela jim je tako gorko in prepričavno, tako srčno in lepo govoriti o Jezusovi revščini, da so bili mnogi nadložni potolaženi in so se v srce ginjeni jokati začeli.

O to je bil dober otrok, ki je želel le drugim trpljenje lajšati, za svoje grozovito trpljenje pa se še zmenil ni. Germana je čutila mnogokrat tolike bolečine vsled svoje bolezni, da se je morala nekatere dni na posteljo vleči. Pa vse je pretrpela s pravim otročjim veseljem. Nihče ni slišal pritožbe, le besedice ne iz njenih ust.

Ko je bila Germana sedem let stara, se je naenkrat vidno zboljšal njen žalostni stan. Jela je rasti in čutila se je vedno močnejšo. Na njenem obrazu je bilo videti nekaj posebno častitega, nekaj nadzemeljskega, nebeškega: kakor bi ji lepa duša skozi oblačeno obličje posijala.

Po vaséh tistega kraja takrat še večjidel ni bilo nobene šole. Če je pa kje bila katera, je bila za dečke, za deklice le prav redko kje. Germana ni nikoli videla nobene šole.

Ob nedeljah popoldne pa so se vsi otroci zbirali v cerkvi. Tu so jih duhovni poučevali v krščanskem nauku. K temu pouku je blaga Germanica silno rada in pridno hodila. Neizrečeno je bila pazljiva; le očesa ni odmaknila od ust mašnikovih. Razlago verskih resnic si je tako zapomnila in sploh je kazala toliko razumnost v božjih rečeh, da so gospod kar strmeli in bili so silno veseli tako pridne in blage deklice. Če jim noben otrok ni znal od-

govoriti kakega vprašanja, Germana je gotovo znala povedati, pa kako lepo, kratko in razločno.

Njena goreča pobožnost, njeno točno znanje, njeno ljubeznjivo krotko vedenje: vse to je bilo duhovnemu pastirju tolikanj všeč, da so jo odločili za prvo sv. obhajilo, čeravno je bila še-le osem let stara.

Ko je Germana to zvedela, je bila njena duša s toliko radostjo napolnjena, da je pokleknila pred podobo Matere Božje in v solzah detinskega veselja se zahvaljevala svoji nebeški Materi. Kajti po sv. obhajilu je že več časa hrepenela, pa v toliki mladosti še ni pričakovala te sreče. Vendar to njeno obilno veselje se zdaj še ni spolnilo. Bog je drugače odločil.

b) Mesto prvega — zadnje obhajilo.

Še eno srce je bilo, ki je z enako radostjo čutilo veselo novico, da pojde Germana k prvemu sv. obhajilu. In to srce, ki se je z radostno deklico prvega sv. obhajila tako veselilo, je bilo preblago srce njene dobre matere.

Menim, da je malo tako ginljivih prizorov, kakor mora ta biti, če istinito pobožna mati svojega preljubega otroka, ki je prepričana, da je še ves nedolžen, vidi prvič pri svetem obhajilu in se pri tem v živo spominja tistega blagega trenutka, ko je bila tudi sama pred toliko in toliko leti prvič prejela Jezusa Boga v svoje deviško srčice!

Pa oh! — Germanina mati niso čakali te zaželene in že napovedane sreče, da bi bili videli svojo tako srčno ljubljeno, angeljsko nedolžno hčerko prvič pri mizi Gospodovi!

Kmali potem, ko je bila prihitela Germana domú z veselim sporočilom, da pojde k prvemu sv. obhajilu, kmali potem je njeno mater napadla bolezen — huda bolezen — zadnja bolezen! Vse zastonj; Germana ni imela nič več časa hoditi k pouku za prvo sv. obhajilo: kdo bi bil pa skrbel za nevarno bolno mater?

Zelo rada je sicer stregla materi; toda misel, da letos ne pojde še prvič k sv. obhajilu in misel, da bi srčno ljubljena mati, njen edini zaklad na zemlji, za to boleznijo utegnili še celo umreti — oh to je bila pre-

britka misel, ki se je za ubogo sirotico res prekmali vresničila.

Bogu se smili! dobro dekletce je tako goreče pričakovalo, da pojde še tisto leto z družimi otroci k sv. obhajilu, — oh zdaj pa mora z objokanimi očmi gledati, kakó častiti gospod župnik mesto njej prvičrat, podelijo njeni materi zadnjikrat presv. Rešnje Telo, za zadnjo popotnico! Tudi to je morala gledati, kako so prisrčno mater v sv. poslednje olje devali; tudi to je morala slišati, kako so že vsi njeno bližnjo smrt napovedovali!

Pa ne bom natančneje opisoval zadnje ure blage matere; saj umiranje je bilo že pred 300 leti enako resno in pretresljivo, kakor je še sedaj!

Lahko si mislimo, kako goreče je dobra gospodinja molila tiste ure po zadnjem sv. obhajilu za svojega moža, za ljubo hčerko, zlasti pa za-se, za svojo dušo, ki ima zdaj zdaj stopiti pred sodnji stol Božji; lahko si mislimo, kako so umirajoča mati še enkrat poklicali Germano k smrtni postelji, ji dali zadnje nauke, potem pa materini blagoslov, kako so od ljubljeneega moža slovó vzeli, kako verno svojo dušo priporočali Bogu, Mariji, angeljem in vsem svetnikom; lahko si mislimo, kako britkosten je bil za vse pričujoče zadnji materin zdihljej, kako tužno je bilo merliško zvonenje in kako so na dan pogreba ljudje milovali zlasti blede in objokano sirotico Germano itd.

Vse to, kakor je rečeno, zapustimo in hitimo brž pogledat, kako se je Germani godilo po materini smrti.

c) Mlada beračica.

Pred smo že povedali, da Germanica ni nikoli hodila v šolo, a prišla je zdaj v neko drugo šolo, iz katere jo je še-le smrt rešila — v šolo trpljenja.

Po materini smrti so prišli zanjo hudi hudi dnevi. Bog je hotel to čisto zlato še bolj očistiti z ognjem britkosti.

Pred je sicer tudi že marsikaj imela prestat, zlasti zaradi svoje bolezn; pa imela je poleg sebe ljubeznjivo tolažnico, skrbno mater, ki so jo učili vse britkosti darovati Jezusu in Njegovi Materi. Zdaj pa tisto dobro srce hladna prst pokriva tam na cerkvenem pokopališči. Večkrat gre Germana obiskat mili grob svoje nepozabljive matere.

Z lepimi cveticami ga venča, napaja pa s svojimi gorkimi solzami. In čudovito tolažbo čuti v svojem otročjem srcu.

Oče Lovrenec so bili zdaj vdovec. Osemletna šibka deklica jim pač še ni mogla sama gospodinjiti. Zato najmejo dekle. Ker pa ne morejo velikega plačila dajati, vzamejo v službo neko staro osebo, ki ni bila več za težka dela. Ta pa je bila hudobna, zoperna, prepirljiva ženska, čudna, samoglavna in sitna, ravno nasprotna lastnost ranjce matere. Ubogi otrok mora neizmerno veliko pretrpeti pred to neblago dekle. Kolikrat je uboga sirota po nedolžnem zméjvana, po krivici strahovana in zaničevana!

Pa Germana vse krotko potrpi. Očetu kar besedice ne pové, koliko mora pretrpeti od malopridne dekle. Ni hotela mirú kaliti in krega napravljati v hiši; raje je molila za razžaljivko. Vse je voljno in tiho pretrpelo to dobro srce iz ljubezni do Jezusa in Marije!

„Bodi ti sedaj moja Mati!“ je Germana molila in prosila Mater Božjo ob materini smrti. K Njej se je tudi zdaj vselej zatekala v hudih britkostih; Njej na čast je veliko in prisrčno molila!

Pa boste vprašali: Ali Mati Božja ni pomagala ubogi siroti?

O pač, pomagala je. Po nekoliko mesecih je bila dekla vsa spremenjena. Začela je čislati in spoštovati potrpežljivo in bogoljubno Germano. Čedalje mirnejša je bila, tako, da je bilo slednjič deklici dobro pri njej. Staro mrzlo srce se je ogrelo pri mladi lepi duši angeljsko dobre deklice, kakor se bolnik ogreje na spomladanskem solncu.

Vendar kdor hoče bogoljubno živeti, ne ostane dolgo brez križa. Tako tudi Germana.

Neprevidoma ji oče zbolijo. Z očetovo boleznijo preneha delo in z delom ves zaslužek, da kmali še za potrebno hrano ni. Germana si na vso moč prizadeva lepo streči bolnemu očetu.

Pri tem pa še Germana sama zbolí. Pa če tudi ta bolezen ni dolgo trajala, je vendar zapustila dobri deklici žalosten nasledek, — otrpnjeno roko za vse življenje.

V pričetku bolezni so dobri sosedje in usmiljeni prijatelji donašali hrane bolnemu Lovrencu. Ker je pa bolezen dolgo trajala, so se ljudje naveličali dalje podpirati zapuščenega bolnika.

Stari dekli ni bilo več mogoče plačevati zaslužka, čeravno je bil majhen; zato zapustí hišo, bolnega moža in nadložno, polhromo deklico.

Revščina v borni hišici je velika in nastaja še večja, ko otrok ne more nikjer več hrane dobivati za-se in za bolnega zapuščenega očeta. Slednjič ne ostane družega, kakor iti prosit — beračit.

„Oče“, prosi usmiljena deklica, „oče, dovolite mi, svojemu otroku, naj grem po vasi miloščine prosit za vas.“

„Kaj si izmišljuješ, Germana; tvojega očeta bi moralo biti sram. Ne, tega mi ne smeš storiti, ne dovolim ti“, odgovori ubogi mož.

„Ubog biti brez zadolženja, saj to ni sramota“, pravi Germana. „Mili Zveličar je bil tudi reven in Njegova blažena Mati tudi. Ranjca mati so mi večkrat pravili. In veliko svetnikov si je še prostovoljno izvolilo revščino in šli so prosit za-se in za druge. O, le dovolite mi, ljubi, dobri oče, naj grem za vas prosit miloščine.“

Slednjič oče dovolijo, če tudi s težkim srcem.

„Oče, blagoslovite me za to moje opravilo“, prosi dobri otrok.

Oče blagoslovijo blago Germano z drhtečo roko, s solzami v očéh. Poklekne še pred podobo Marijino in prosi tudi svojo nebeško Mater blagoslova, rekoč: „Blagoslovi me, preljuba Mati, s svojim Sinom!“

Kmali je skusila, da je beračiti grenek posel. Veliko ljudi ni hotelo verjeti, da res prosi za bolnega očeta, ki so brez zadolženja prišli v revščino. Mnogo grenkih očitanj je morala slišati. Pohlevno in tiho je ponižna deklica vse preslišala, kakor krotko jagnje.

V popisu njenega življenja se to po besedi tako-le bere: „Primerilo se ji je mnogo krivic in zaničevanja. Nekateri so jo zmerjali z lenobo. Rekli so brezbožno, da v cerkev pač more letati in roke sklepati, delati pa noče. Vendar vrnivši se k bolnemu očetu, je prinašala živeža in nekaj denarja za zdravila. Očitanje kmetov je poslušala z veliko mirnostjo in je čutila v srcu sladko veselje in tolažbo. Očetu ni pravila nič teh zopernosti, ki so jo zadevale, ni jih hotela žalostiti.“

Oče Lovrenec zopet ozdravijo. Zdaj pa nič več ne dovolijo otroku prositi. Kadar se more z delom kruh služiti, je beračenje grešna goljufija.

Zdaj je bila Germana rešena pustih obrazov in hudih besedi onih trdosrčnih ljudi, ki neradi dajajo, rešena mnozega zaničevanja in poniževanja.

Toda še vse hujše je prišlo.

d) *Huda mačeha.*

Kmali je prišel v Lovrenčevo hišo drug velik križ, ki je bil zlasti silno težak za mlade rame bolehne sirote Germane. Zarad gospodinjstva so bili oče Lovrenec primorani še enkrat se oženiti. Germana je dobila drugo mater — mačeho, ki prav nič ni bila podobna njeni ranjci pravi materi.

Predno dalje pripovedujem, moram opomniti, da ime mačeha je sploh po krivici v tako slabem slovesu; mnoge mačeha so silno dobre žene, prav poštene in vrle matere, skrbne za dom in za vse otroke. Zeló krivično bi tedaj bilo vsem očitati in oponašati, če so bile kedaj katere manj vestne in blage med njimi, kajti v nobenem stanu niso prav vsi dobri.

Vendar ravno te mačeha, ki jo je dobila Germana, nikakor ne moremo dobrim prištevati. Bila je sicer trdna in zdrava, zeló delavna ženska, a bila je tako skopa, da še potrebne hrane ni privoščila bolehni deklici. Bila je lakomna in čudna, samoglavna in prepirljiva, brez prave pobožnosti. Kmali je nastalo v hiši narobe-gospodarstvo, táko, kakoršno je v tistih hišah, kjer kaka hudovoljna žena gospodari, mož pa bojzljivo uboga.

O koliko je morala bolehna sirotica Germana pretrpeti!

Že precej prve dni, ko je mačeha prišla k hiši, ni imela za ubožico lepega očesa, nikar še dobrega matrinega srca. Sovražiti in zaničevati je koj začela ubogo slabotno in hromotno deklico. Nikoli ji ni mogla deklica vstreči, nobena njenih besedi ji ni bila prav. Tepenje in zmerjanje — rekel bi — je bil njen vsakdanji kruh, ki ga je prejemale iz trdih rok hudosrčne nove matere.

Hudo mater so pozneje jeli posnemati tudi njeni otroci in so tudi žalili ubogo Germano. Prav grdo so se obnašali do nje; dajali so ji žaljive priimke, spakovali se ji, po krivem jo dolžili in tožili pri očetu in materi, žalili so jo, kakor so vedeli in znali.

Nikogar ni bilo več v hiši, ki bi bil Germano rad imel in branil — oh, še oče ne! Dali so se preslepiti in pozabili so svoje obljube pri smrti postelji njene dobre matere, pozabili tudi njene velike ljubezni, s katero jim je v bolezni miloščine prosila in tako ljubeznjivo stregla: raje so imeli druge zdrave in trdne otroke; bolnica Germana je bila povsod zadnja. Kakor jagnje je bila v sredi med volkovi in še očetova roka je ni branila vselej. Njena edina tolažba je bila pri Jezusu in Mariji, in pri ljubi materi v nebesih, katere se je tolikrat spominjala.

Mačeha je zapovedala, da mora Germana vsak dan, po zimi in po leti, goniti ovce na pašo, zdaj po planotnih, zdaj po brežnih in gozdnih pašnikih. Pa tudi na paši ni smela biti slabotna deklica brez dela, morala je še prediva seboj jemati in presti pri ovčicah.

Opoludne ni smela domú prihajati, da bi z družimi otroci južinala, marveč zjutraj je dobivala seboj kos kruha za celi dan.

Kadar je zvečer ovčice domu prignala, je bila spet neprijazno sprejeta.

V tistih južnih krajih namreč, kjer je živela Germana, ni zima tako huda. Morala je tudi po zimi pasti ovce; saj tudi po naših krajih mnogokrat po zimi pasejo ovce in koze, kadar sneg odkopni po solnčnatih bregovih. Če so tedaj v mokrem in mrzlem vremenu prstje otrpnili in so bile ovce bolj nagajive, ni mogla toliko napresti kakor po leti. In zmerjanja pa karanja ni bilo ne konca ne kraja: „Ti si leno in nemarno dekle, ki ne maraš nič delati itd.“ Večkrat je bila revica celó tepena.

Pa ta nečloveška žena je šla v svoji grozovitosti še dalje. Čeravno bolehavost Germanina ni bila nalezljiva in nevarna, ji je vendar prepovedala v hiši prenočevati. Rekla je, da bi utegnili otroci od nje bolezen dobiti, in pa, da bi ne bilo dobro, če bi oni, tako veseli, morali poleg sebe gledati tak žalosten strah. Uboga, zapuščena

deklica je tedaj v ovčnjaku med ovcami spala — po leti in po zimi!

Pri vsem tem je ostala Germana mirna in zadovoljna; njeno srce je uživalo tisti mir, ki ga svet ne more dati, pa tudi ne vzeti, katerega daje Jezus le svojim izvoljenim.

Tudi zastran borne obleke so jo drugi otroci zaničevali. Pa še bolj so jo zasramovali in zasmehovali zaradi njene nenavadne pobožnosti.

Kadar je namreč pobožna pastarica zjutraj zgodaj prignala svojo čedo na pašo, vzela je ven Matere Božje svetinjo, ki jo je bila dobila po ranjci materi, in obesila jo je na kako drevo ali pa na grm. Pokleknila je ter tam v samoti dolgo molila vsegapričujočega Boga, pristrčno častila Marijo, na katero jo je vedno spominjala svetinja, dragocena zapuščina nepozabljive matere.

Ko je zjutraj v vaški cerkvi zvon prijazno klical in vabil pobožne k sv. maši, je Germana v zemljo zasadila svojo pastirsko palico in ovčicam velela, naj se mirno okrog palice pasejo, dokler je ne bo nazaj. Potem je hitela v cerkev in je bila z veliko pobožnostjo pri najsvetejši daritvi. Po sv. maši pa je precej spet tekla k svojim ovčicam, katere je vse skupaj našla na tistem kraju, kjer je bila pred palico v tla zasadila.

Pač je bila Germana krotka, dobra in nedolžna pastarica, kakor jagnjeta, ki jih je pasla; in vendar so jo malovredni ljudje zaničevali, bržkone marsikateri zato, ker jim je bila tolika gorečnost glasno očitane njihove dušne mlačnosti in otrpnenosti. Rekli so ji, da je hinavka, da je postopavka, ki le zato hodi v cerkev, ker se dela boji i. t. d.

Kje pa je hotela zapuščena sirota pribežališča in tolažbe iskati, če ne pri milem Jezusu, ki iz tabernakeljna vsem kliče: „Pridite k meni vsi, ki trpite in ste obteženi, jaz vam bom polajšal!“ — Kako so vendar čudni tisti ljudje, ki Jezusove sladke ljubezni ne poznajo!

Ali pa res ni bilo nobenega človeka na svetu, kateri bi bil znal po vrednosti ceniti dragi biser, ki je bil skrit pod zakrpano obleko zaničevane pastarice? boste vprašali.

Kakor je bila tudi sploh zaničevana doma in drugod, nekdo je vendar le bil v vasi, ki je poznal in vedel ceniti to žlahtno sree. Blagi gospod župnik, pravi Kristusov namestnik, edini so poznali in razumeli to lepo dušo; le pri njih ni zastoj tolažbe iskala; pri svojem dušnem pastirju je uboga ovčarica prejemale obilno tolažil, ne človeških, marveč nebeških. Z ljubeznjivo skrbjo in marljivostjo so jo pripravljali za prvo sv. obhajilo. Veliko usmiljenja in potrpljenja je bilo treba, ker je le takrat mogla k pouku priti, kadar ni pasla; bilo je pa tudi veliko veselje za častitega duhovna videti, kako goreče se pripravlja najboljši otrok izmed vseh v njegovi duhovni za prvo sv. obhajilo, kako željno pričakuje to najljubeznjivše jagnje izmed njemu izročene čede tistega trenutka, ko ga prvokrat v presv. Zakramentu obiše Jagnje Božje, ki odjemlje grehe sveta! Večkrat so bili sami do solz ginjeni, ko so premišljevali njeno plamtečo pobožnost, njeno živo vero, njeno detinsko ponižnost, neslišano potrpežljivost in nedolžno spokornost, zraven pa še britko kesanje!

Potem so ji dovolili vsako nedeljo pristopiti k mizi Gospodovi, ker jim je že tako skrbno pripravljanje za prvo sv. obhajilo zadostno kazalo, kako sveto je njeno mišljenje in vedenje. In to ji je bilo preobilno plačilo za vse, kar je morala hudega trpeti.

Da je imela zdaj tudi zastran pogostega obhajila marsikako grenko preslišati, to se takó vé; pa vse zaničevanje je bilo le v njeno korist. Kadar te zastran dobrih del zasmehujejo in zaničujejo, takrat so tvoja dela čisto zlato ali demant; dobra dela pa, ki jih brez težav opravljaš, za katera si še morebiti pohvaljen, se dajo primerjati le srebru.

Zveličar sam pravi: „Blagor vam, če vas zavoljo mene zaničujejo, preganjajo in vse hudo lažnjivo zoper vas govoré. Veselite se in veselja poskakujte, ker vaše plačilo bo obilno v nebesih!“

e) *Srečna pastarica.*

Kdor je kdaj bil ali je še zdaj za pastirja, mi bo rad pritrnil, če rečem, da pastirski stan je velikrat težaven stan, da pastirska služba je pogosto dosti sitna služba. Vsako jutro na vse zgodaj vstajati; dan na dan

ne med ljudmi marveč med nepokojno živino v samoti živeti; v slabi, zakrpani obleki prenašati vročino in mraz, dež in nevihto; ves ljubi dan z utrujenimi nogami in velikrat s praznim želodcem stopinje pobirati za nagajivim blagom; kakor pravi brambovec vedno s šibo v roki odganjati nikdar neugnanega sovražnika, da ne škoduje travnikom in polju; nazadnje pa, če ni vse prav, še kregan in zaničevan biti: to je huda, prehuda šola! Zato se ni čuditi, če mlad pastir komaj pričakuje tiste dôbe, ko bo smel oddati svojo pastirsko službo mlajšemu bratu ali sestrici! Uboga Germana pa take spremembe ni čakala, marveč ostala je priprosta pastarica prav do smrti.

Pa pobožnost, pravi sv. Pavel, je za vse dobra; zato je bogoljubna Germana živala nezmerno veliko tolažbo in veselje tam, kjer čutijo drugi le otožno žalost in dolgočasnost. Pobožen kristijan je namreč takrat najbolj vesel, ko se more v tihi samoti prav prisrčno pogovarjati z Bogom, z Marijo, z angelji in svetniki.

Tako Germani na samotnem pašniku ni bilo nikdar dolgčas, ker je imelo njeno srce zmiraj pri sebi družbo, — najlepšo, nebeško družbo. Široki pašniki, travniki, polja in gozdi na okrog so se ji zdeli kakor velikanski tempelj Božji. — Sv. Avguštin je nekdam rekel: „Vse, kar v naravi vidim, vse, vse mi kliče: „ljubi Bog!“ tako je tudi blago pastarico vsaka stvar spominjala Boga in njegove neskončne modrosti in ljubezni.

Vsaka cvetlica, grmovje, sleherno drevo, leteči ptiček, jagnje na paši, bistra voda v potoku, urni oblak, žarko solnce, tisučerne zvezdice zvečer na nebu: vse to je vnelo njeno dobro srce, da je neprenehoma hvalila in molila dobrotljivega Boga in se veselila njegovih veličastnih del.

Tako premišljevanje in občudovanje krasne narave in pobožno čiščenje mogočnega Stvarnika jo je pa tudi obvarovalo mnogovrstnih nevarnosti, ki prežijo na ubogo dušo mladega nedolžnega pastirja. Kadar se namreč živinica lepo mirno pase, takrat pastirji lenobno postopajo, rekel bi, da takrat lenobo pasejo. Lenoba pa je začetek vseh hudobij. Marsikatero blago srce se o pastirovanji popači; včasih se katero tako ostrupi, da se pozneje ne more z lepo ozdraviti.

Tudi v Pibraku niso bili vsi pastirji dobri; nekateri so se tako slabo vedli, da so morali angelji varhi žalostni se od njih obračati. Dobra Germana tedaj ni bila brez skušnjav. Njeno zasluženje in zdaj neizmerno veliko plačilo v nebesih je to, da je skušnjave hrabro premagovala.

Prišli so sicer sem ter tje malovredni otroci k njej, da bi se pogovarjali in igrali ž njo. A ko je slišala nekatere napačne besede, med temi celo kletve, se ni hotela kar nič več pečati ž njimi.

To, kaj pak, da jih je jezilo, jezilo tudi tisto, da je izvoljena deklica toliko molila, pa tako rada bila sama. Mnogokrat so prišli nalašč ji nagajat in jo zasmehovat.

Pa v vojski večkrat tudi slabejši zmaga, ker mu Bog pomaga. Germana se namreč ni jezila, ni hudega povračevala s hudim; marveč tako krotko in modro je odgovarjala na žaljive besede, da so se mladi razžaljivci sramovali in so boljši odhajali, kakor pa so bili prišli. Pri njej se je vresničila Zveličarjeva beseda: „Blagor krotkim, ker zemljo bodo posedli.“

S krotkostjo in ljubeznijo je mnoge tako poboljšala, da so jo jeli spoštovati. Jeli so se otroci mnogoštevilno zbirati okrog nje, pa ne zato, da bi jo zaničevali kakor prej; marveč, da so se od nje učili, da so molili ž njo. Take otroke pa je rada imela; teh se ni ogibala.

V eni reči so bili tisti Pibraški otroci, kakor se bere, srečniši memo marsikaterih naših, v tej namreč, da ob nedeljah jim ni bilo treba pasti, imeli so zapovedani počitek kakor odrasli verni! Celó huda mačeha je Germani dovolila nedeljski mir. Ta dan je bil za Germano dan nebeškega veselja, dan rajskega mirú! O kako iz srca bi želel kaj tacega tudi našim, v dušnem obziru večkrat tako zeló zanemarjenim pastirjem in pastaricam!

Kar si je Germana ob nedeljah in praznikih pri pridigi in krščanskem nauku v srcu ohranila, to je med tednom razkladala drugim otrokom, ki si niso mogli tako zapomniti in tako razumeti, kar so slišali v cerkvi. Tako je postala najžlahtniša dobrotnica, ker je s toliko vnemo opravljala dušna dela usmiljenja.

Tako lepo je znala učiti in tako ginljivo pripovedovati, da so sploh otroci z velikim veseljem poslušali mlado

učiteljico. Se čez veliko lét so stari ljudje s solznimi očmi pripovedovali, kako lepe so jim bile tiste ure!

Ves drugi duh je prišel med otročji svet v oni vasi in v okolici. Glejte, koliko stori en sam dober, bogoljuhen otrok! Kakošno škodo pa napravi en sam hudoben, brezbožen otrok za celo sosesko? Kdo bi mogel popisati!

Mnogi otroci so začeli po večkrat hoditi k spovedi in k sv. obhajilu. Veliko starišev je pričalo, da so jim postali otroci, kar Germano poslušajo, mirniši in krotkejši, vbojživši in pridniši. Tako so jeli celó odrasli ljudje ubogo pastarico spoštovati in ljubiti, čeravno, so jo prej prezirali in celó zaničevali. O da bi bila v vsaki vasi taka Germana! še bolje, ko bi jih bilo več!

Germana ni hodila v nikakoršno šolo, ni znala brati ne pisati; in vendar je znala tako lepo in vspešno učiti! Od kod tolika modrost? — Z veliko vnemo in pazljivostjo je poslušala nauke duhovnov, jih potem pridno premišljevala in si skrbno prizadevala po njih živeti; njeno prizadevanje je obilno podpiral sv. Duh s sedmerimi darovi in tako so se pri njej spolnile Jezusove besede: „Blagor jim, ki so pravice lačni in žejni, ker nasiteni bodo!“ Njeno deviško srce je bilo napolnjeno, tako rekoč nasiteno z nebeškimi mislimi in čutili, da za posvetne norčije in nečimernosti ni bilo prav nič prostora v njem. Toraj ni bilo družega treba, kakor izpregovorila je, — in slišali so najlepše nauke vsled pregovora: „Česar je polno srce, to tudi iz ust gré.“

O kako bi moralo sram biti mnogo naših šolarjev in šolaric, kateri toliko časa v šolo hodijo, pa so vendar večkrat v verskih rečéh tako nevedni, v obnašanji pa tako divji!

Germano so tedaj začeli spoštovati in čislati vsi, kateri so jo poznali. Le mačeha je ostala do nje še mrzla in trdosrčna. Sveta deklica je morala še zmiraj vsako noč počivati na mrzlem pri ovcah v hlevu in mnogo zaničljivih besedij slišati.

Molčala je, pa trpela z veseljem. Celó sosedje so bili nejevoljni in so godrnjali, tako se jim je smilila. Germanino srce pa je bilo tako polno Božje ljubezni, da v njem ni bilo prostora za jezo, nejevoljo ali kaj enacega. Sv. Duh ji je dodelil v obilni meri dar moči.

f) *Velika pred Bogom.*

Blizu vasi Pibrak-a je bil takrat zaraščen gozd. Posebne poti do njega ni bilo; med vasjo in gozdom je tekel velik, širok potok, ki je gostokrat tako narastel, da je voda čez bregove stopila. Mostú ni bilo čezenj, še brvi ne. Vendar je Germana najrajše v ta gozd zaganjala svojo čedico, zato ker je bilo tam za dróbnico obilno prav dobre paše, in pa zato, da je bila sama in se je lože z Bogom pogovarjala. Navadno je bila voda, ker je bil potok precej širok, bolj plitva in se je lahko prebredla; tudi ovce so lahko hodile čez njo.

Drugi otroci niso gonili v tisti gozd na pašo; bali so se volkov. Tu se je nekaj prav posebno čudnega zgodilo. Bog je očitno pokazal, kako draga mu je Germana, kako velika je v njegovih očéh od ljudi zapuščena deklica.

Neko jutro je bila Germana že na vse zgodaj z ovcami v gozdu. Naenkrat vstane nevihta in tak naliv, da je voda kar v potokih tekla po bregovji.

Zdaj zasliši zvon, ki jo kliče k sv. maši. Kakor je bila že dolgo časa vajena, hoče tudi to jutro v cerkev hiteti. Brž zasadi pastirsko palico v zemljo, ovčicam ukaže, naj le lepo skupaj ostanejo, dokler se ne vrne, ter se urno in veselo spusti proti cerkvi. Pride do potoka. Močno je narastel po gorskih pritokih vsled silnega dežja. Koj izprevidi, da danes ne bo mogla prebresti. Kaj storiti? Nazaj noče, ker jo tako močno vleče v hišo Gospodovo k najsvetejši daritvi.

Priprosta, kakor golobček, si misli blaga deklica: „Ljubi Bog, ki stori, da se voda strdi in v led spremeni, kadar je mraz, mi tudi more pomagati, da pridem čez vodo. Saj grem k sv. maši!“

V takem zaupanju naredi sv. križ in vsa srčna se spusti v derečo vodo. In glej — voda se ne vdira pod njenimi nogami, brez najmanjše škode pride povrhi vode na drugo stran tako lahkotno, kakor bi se bila voda mahoma spremenila v trda tla!

Z veliko pobožnostjo in pristrčno hvaležnostjo je bila pri sv. maši, potlej pa spet hití po ravno tisti poti nazaj k svojim ovčicam, ki so se še vse skupaj mirno

pasle, kakor jih je bila pustila. Enake čudeže beremo večkrat v življenji svetnikov.

Ta čudež je Bog storil, da je poveličal ponižnost sv. Germane. O tem čudežu ni sama nikomur povedala ne besedice. V svoji detinski priprostosti si je mislila, da to ni nič tako posebnega: ljubi Bog ji je namreč hotel le pomagati, da je k sv. maši šla. Pa čudež se je ponavljal in ni mogel zmiraj ostati skrit pred ljudmi.

Neki dan je bila spet voda zelo narastla v gozdnem potoku. Kmetje, ki so bili šli v gozd drva sekati, so hoteli iti zopet domov. Pa pridši do potoka, izprevidijo, da jim nikakor ni mogoče ga prebresti. Sklenejo tedaj po daljni poti čez hrib se vrniti v vas.

Pri tej priči zagledajo Germano. Kakor kako bitje z onega sveta pride do potoka, naredi križ in gré čez, kakor bi bila voda zamrzla, ter hiti proti cerkvi. Možje se ne morejo dovolj načuditi in strmé pripovedujejo po vasi, kaj so videli na lastne oči. Nekateri so jim verjeli na besedo, nekateri pa so jo hoteli sami opazovati.

Kmalu se jim je namerila lepa prilika. Neko jutro je bila zopet Germana z ovčicami v gozdu; kar se ulije huda ploha in potok tako naraste, da je kakor široka reka.

Možje opazovalci pridejo k dereči vodi, ko je imelo ravno k sv. maši zvoniti. Brž se poskrijejo za drevesa in po gostem grmovji.

Germana res kmalu pride, se vstopi pred šumečo vodo, naredi znamenje sv. križa in gré čez vodo, ter se še zmoči ne.

Zdaj ni mogel nihče več tajiti čudeža, ker so ga videle take priče. Od ust do ust je šla ta neslišana novica, ne le po domači vasi, marveč tudi po okolici. Zapuščena sirota jela je daleč na okrog sloveti, mnogi so jo imeli za svetnico in so jo zelo spoštovali.

Neka nova dogodba je ljudi v tem še bolj potrdila.

Neki kmet gré ponoči memo övčnjaka, v katerem je Germana že dolgo dolgo prenočevala. Tu zasliši iz övčnjaka neizrečeno prijetno petje, kakoršnega še ni nikoli slišal vse svoje žive dni. Ob enem zagleda med razpokami starega övčnjaka presvetli blišč. Stopi se bliže k steni, da bi notri pogledal, pa blešči se mu in ne more dalje gledati v bliščečo svetlobo, ki obdaja blagosrčno pastarico. Vidi jo kle-

čati, roke ima proti nebesom povzdignene. Groza in strmenje ga obide, trepetaje zapusti kraj čudežne prikazni.

Tudi to se je hitro na okrog razvedelo. Še bolj so jo zdaj ljudje spoštovali in ljubili. Tisti, ki so jo pred

zaničevali in grajali, jeli so jo hvaliti; in glasno so začeli očitati Lovrencu toliko slabost, da oče pustijo najboljšega otroka tako prehudo trpeti.

Mnogovrstno očitanje ni bilo zastoj. Vést se jim zbudi; živo se spomnijo tiste otročje ljubezni, s katero jim je dobra hčerka stregla v hudi bolezni. in miloščine prosila; pomislijo tudi, kako je bila vsikdar potrpežljiva in ubogljiva, da jih nikoli ni nič razžalila; mlajši otroci pa tolikokrat. „To mora biti drugače,“ pravijo, in mačehi prepovejo, da ne smé nikdar več nič žalega jej prizadejati. S pristréno ljubeznijo hočejo zdaj vse popraviti, kar so pred zanemarjali. Prijazno jej velijo, naj zapusti hlev, naj hodi spet v hišo spat, kjer počivajo drugi otroci.

Toda čujte, — Germana noče sprejeti te prijazne ponudbe! Iz ljubezni do Jezusa, ki je nekda j tudi v hlevu na trdi slami ležal, želi še v ovčnjaku ostati. Lepo prosi očeta, rekoč, da je že navajena, da jej ljube živalice ne storijo nič žalega, ker jo imajo rade itd., in ne neha prositi, dokler jej ne dovolijo.

Menim, da še vas veseli to, da se je po tolikem trpljenji Germani jelo bolje goditi. Vendar Germana se tega kar nič ni veselila. Žalostna je bila, da se jej je odjemalo prejšnje trpljenje; žalostna je bila, da so jo jeli po vsej vasi tako častiti, da so celó otroci za-njo tekli, da bi jej roko poljubili; žalostna je bila, da so celó gospod župnik jo v cerkvi drugim za izgled priporočali. „Bog me nima nič več tako rad“, si je mislila, „ker mi pošilja čast mesto zaničevanja, pohvalo mesto grajanja.“

O, Germana je bila velika pred Bogom!

g) Še en čudež.

Debel led se ne otaja hitro. Tudi mrzlo sovražno srce se ne ogreje naglo. Vse je bilo že vneto za bogoljubno pastarico Germano, vse jo je ljubilo in zagovarjalo. Le mrzločutna mačeha je imela še pomislíke — še sovraštvo. Iskala je, kako bi nedolžno Germano počrnila pri Lovrencu in drugih. Kmalu se je ponudila prilóžnost.

Že je bilo povedano, da je Germana vsako jutro dobivala za na pašo kos kruha s seboj; to je bila že več lét njena hrana za celi dan, prav po besedi „vsakdanji kruh“. Če pa ni zvečer nič nazaj prinesla, bila je zmerjana, da je „požrešna“, „nikdar ne nasitena“. Skôpa žena je namreč mislila, da mora še lep kosec nazaj prinesiti.

Nazaj pa ni nosila, ne sicer zato, da bi bila sama vse pojedala, marveč iz nekega družega vzroka, ki nam še posebno razodeva vso velikost njene dušne lepote.

V vasi je bivala uboga bolna ženska, od vseh zapuščena, le od Boga ne in Germane.

S to bolno ubožico je delila Germana svoj kruhek. Pa tako prisrčno je bila dobra, da ni nekateri dan, n. pr. v petek, sama celó nič jedla, da bi bila le prav veliko kruha mogla prinesiti zapuščeni ženski. Tako si je pastarica nakladala najlepši post in dajala najdražjo miloščino! Kajti lepše miloščine je ni od one, ki jo daje revež revežu. Pa tega trdosrčna mačeha ni mogla umeti, zato se je zelo jezila, ko je zvedela, kaj dela s kruhom usmiljena Germana.

„Kako bo to revše še druge podpiralo?“ je vpila, „saj družega nima, kot svoj košček kruha. Gotovo krade.“

„Gotovo krade,“ te misli si kar ne more več iz glave spraviti hudobnica; kajti čim hudobnejši je kdo, tem hujše misli o drugih.

Povsod voha in zalezuje, da bi mogla Germano tatvine obdolžiti; toda zastonj.

Ko nekikrat Germane ni bilo v hlevu, je preiskala njeno torbico, v katero je kruh za na pašo spravljala. in res najde huda mačeha štiri koščke v njej. Tri si je bila usmiljena pastarica že prej pritrkala in prihranila za ubogo stradajočo vdovo.

To je bilo dovolj, da je neblaga žena začela kričati in okrog sosedov pripovedovati, da bi tolikanj spoštovano Germano za tatico razglasila in ob dobro ime pripravila.

Pa to pot je ni tepla, je ni zmerjala. Imela je še vse hujši namen. Čakala je kakor zvita kača, da bi Germana s kruhom odšla. Ko je bila deklica ravno blizu hiš pred vasjó, tedaj zagrabi debel oklešček in teče za njo, da bi jo vpričo ljudi tepla — v sredi vasi.

Ravno je šlo nekoliko ljudi po cesti. Videti toliko jezo in srditost, s katero je proti preplašeni deklici namahovala, hočejo preganjano siroto braniti, ker jim je bila dobro znana dekletna nedolžnost in mačehina hudovoljnost.

„Kaj?“ jame kričati, „ali to potepinko hočete braniti? Ali pa veste, da krade, hinavka? V ječi, tam je njen pravi prostor. Tatica je, to vam bom dokazala.“

Pri tej priči zagrabi Germanino torbico, jo hlastno odpre — pa kako ostrmi! Kako se zavzamejo kmetje in zdaj vsa preplašena mačeha!

V torbici so bili lepo redno zloženi cvetlični venci, neizrečeno prijetno je iz nje zadišalo! Take cvetlice ne rasto v tistem kraji. In takrat je bila celó zima in zelo mraz, da ni bilo nikjer le ene cvetke dobiti.

Tako je Bog sam opravičil tiho trpinko.

Huda žena je menila dobiti ukradeno jedilo v torbici, pa glej — prelepe cvetlice se jej iz nje nasmehljajo. Pač preljubeznjiv odgovor dobrega Pastirja iz nebés, in prekrasno opravičenje s čudežem. Tako dober je ljubi Bog!

Tu je bila vojska takorekoč med nebom in zemljo, in nebo je zmagalo. Pa konec te vojske je bil tak, da je tudi premagani sovražnik obhajal — veselo zmago.

Tolika ljubezen Božja je prebila trdi led — razgrela je mrzlo srce zaslepljeni mačehi. Ta čudež jo je tako pretresel in pogrel, da je takoj spoznala vso grdobijo svojega brezvestnega vedenja. Bridko se začne jokati, vsa skesana poklekne in prosi Boga in tolikanj žaljenega otroka za odpuščanje.

„O, zanaprej mora biti vse drugače,“ tako obeta s solzami v očéh. In še tisti dan zapové, da Germana nima več pasti ovác, da naj ta posel opravljajo njeni mlajši otroci. Germani odkaže pri mizi prvi prostor, in v sobi napravi mehko čedno posteljo. V hlevu ne smé več spati. Drugi otroci jo morajo spoštovati, celó ubogati jo.

Mačeha gré k spovedi in opravi dolgo spoved od vsega življenja ter sprejema odsihdob po večkrat svete zakramente. Pri Lovrenčevih se je zdaj vse izpremenilo in na boljše obrnilo. Spokorna gospodinja je rada okrog pripovedovala, da le po stanovitni molitvi dobre Germane se je tako vsa predrugačila.

Tako spremenjenje mačehinega srca pač ni manjši čudež, kakor oni, da se je Germanin kruh spremenil v duhteče cvetlice!

h) Kakoršno življenje, taka smrt.

Germana je bila že dveindvajset lét stara takrat, ko se je njena mačeha spreobrnila. Tedaj še le v triindvajsetem letu po tolikih bridkostih se jej je pokazalo

cvetje zemeljske sreče. Pa za take duše, kakor je bila Germana, tukaj na svetu ne cvete sreča.

Germana kmalu potem nevarno zboli ter boleha bolj in bolj. Močno se jej toži po gozdni samoti in po nočni tihoti v ovčnjaku, kjer je toliko lét med ljubljenimi ovčicami nemotena prav po željah svojega srca zbrano molila in na skrivnem se vsak dan z Bogom pogovarjala, kolikor koli je želela. Zato je nekaterikrat prav prisrčno prosila, naj bi smela, kakor nekdej gnati ovce past, in potlej čez noč v ovčnjaku ostati. Če je dobila katerikrat dovoljenje, jo je to vidno poživilo in pozdravilo.

Nekikrat jej stariši na njeno prisrčno prošnjo spet dovolijo v hlevu prenočiti. Tisto noč pa se jej angelj prikaže v veliki svetlobi in jej pravi: „Germana, sestrica moja, čas tvoje poskušnje je pri kraju; v treh mesecih pridem po-te, da te v nebesa popeljem.“ Na to spet zgine angelj. Od takrat so bile vse njene misli in želje v nebesih. Polna veselja in koprnenja je pričakovala zaželjene ure svoje ločitve. Še bolj je bila molčeča in zamišljena in gostokrat je prosila dovoljenja, da bi smela v hlevu prenočiti.

Čez dva meseca še huje zboli, vse moči jo jamejo zapuščati, čedalje bolj peša. Pa ves čas ostane izgled potrpežljivosti, vdanosti in krotkosti; nobene pritožbe ni iz njenih ust. Čem bolj se množijo bolečine, tem bolj se raduje. Ko se jej zdí bolezen že zeló nevarna, želi sv. zakramentov za umirajoče. Kakor je bila vajena ves čas svojega življenja, je tudi zadnjikrat s serafsko pobožnostjo zavžila Jezusa Kristusa — popotnico v večno življenje; s posebnim zaupanjem je prejela zakrament sv. poslednjega olja. Prosila je očeta in mačeho za blagoslov, prisrčno se jim zahvalila za vso ljubezen; ginljivo se je poslovila z vsemi domačimi, vsem je vse odpustila.

Potem je prosila, naj jo nesejo v ovčnjak — v tisti hlevček, v katerem je toliko presrečnih noči preživela, naj jo pustijo tam samo in nihče naj je ne moti. Gotovo je čutila — slutila smrt; in kakor je ponižno živela, hotela je tudi ponižno umreti — v hlevcu.

Drugo jutro pridejo oče Lovrenc v hlev. Germana leži na slami, roke ima sklenene na prsih; obličje je prijazno, kakor bi sladko spala. Stopijo bliže, jo kličejo; pa

zastonj — po noči jo je Gospod poklical k sebi. Bilo je to 15. rožnika 1601; ravno tri mesece potem, ko se jej je bil angelj prikazal.

Ravno tisto noč sta bila dva pobožna meniha iz Tuluza, gredé z misijona, v gozdu zašla. Okoli polnoči gresta proti vasi, da bi si prenočišča poiskala. Kar zagledata neko svetlobo. kakor svetlo cesto iz nebes proti zemlji. V sredi te svetle ceste vidita trumo belih devic v belih oblačilih, v taki svetlobi, da se jima blešči. Te nebeške podobe pele so prelepo pesem. Meniha zapazita, da se spustijo proti nekemu malemu, starikastemu poslopju. Na to vsa prikazen spet zgine, in je tema kakor prej. Ko prideta v vas, zagledata zopet ono nebeško trumo. Še lepše, se jima zdi, da pojejo zdaj device in med njimi vidita še eno novo tovaršico, ki je s cveticami ozaljšana. V sredi med seboj jo imajo. Kmalu jima spet vse zgine.

Zjutraj vprašujeta meniha, kdo je v vasi umrl? Hitro se je razširila novica, da je umrla sv. Germana. Iz razpadljivega ovčnjaka je bila prenesena v lepa nebesa; — spala in umrla je v hlevcu, zbudila se je v nebesih! Oj kako lepa, kako ginljiva taka smrt!

Stariši in otroci, ki so zadnji čas jeli Germano tako prisrčno ljubiti, se milo jokajo. Jokaje prenesejo sv. truplo v hišo, ga oblečejo v lepo praznično oblačilo in položijo na mrtvaški oder. Od vseh strani hitijo ljudje skupaj. Vsi se čudijo in pravijo, kako je vendar lepa ranjca! Njeni sicer blede lici ste zdaj lepo rudečkasti, njen obraz neizrekljivo ljubeznjiv, kakor bi bila zamaknena.

Več časa se v tistih krajih skoraj družega ni govorilo, kakor o čednostih ranjce in o čudežih, s katerimi je Bog že na zemlji poveličeval ljubljenega otroka.

i) Po smrti.

Sploh se smé reči, da ljudje človeka po smrti milejše sodijo, kakor pred smrtjo. Ljubezen in hvaležnost, ki jo čutimo do svojih prijateljev in dobrotnikov, ter spoštovanje, ki ga imamo do častí vrednih oseb, se z vso močjo in ginljivo zavestjo pokaže še le takrat, ko se za zmiraj poslovijo in preselijo v brezkraino večnost.

Tako je bilo tudi v Pibraku. Koliko let se ni skor nihče zmenil za ubožno, bolešno pastarico; le proti zad-

njemu so jo začeli posamezni čislati; a ko je preblaga devica zatisnila oči, tedaj se je vse zanimalo zanjo, od blizo in daleč.

Prišel je dan pogreba. Bil je delavnik, a spremenili so ga Pibračanje v praznik. Nihče ni delal. Za pogrebom jih je bilo toliko, kakor bi najjemenitnejšega gospoda k pogrebu nesli. Takrat je bila še navada, da so posebno odbrane osebe v cerkvi pokopavali. Kdo bi bil bolj zaslužil na takem posvečenem kraju počivati, kakor Germanino deviško telo? Gospod župnik so to tudi koj izprevideli; zato so določili, da truplo sicer uborne pastarice, ki je ves čas poslušala božjo besedo s toliko ljubeznijo in pazljivostjo, pa s toliko koristjo, mora biti zakopano v cerkvi nasproti prižnice.

Položili so jo v priprosto leseno rakev, okrasili so jo s prelepimi vencí, katere so ji bili otroci spletli iz belih in rudečih cvetlic. Na glavo so jej djali še krasen venec iz nageljnov in žitnega klasja.

Precéj časa je bila ondotnim ljudem nepozabljiva. Zlasti so veliko o njej govorili otroci, ki jih je tolikrat poučevala; pred vsem pa so g. župnik veliko lepega iz njenega življenja gostokrat omenili v pridigah in krščanskih naukah. Pozneje pa, ko so umrli dobri duhovnik in se preselili mnogi njeni vrstniki in vrstnice v hladni grob, je čedalje bolj zginjal tudi njen spomin.

Še le čez 43 let so se ljudje naenkrat spet začeli prav živahno razgovarjati o ranjci Germani.

Tisto leto namreč so hoteli neko drugo imenitno osebo zakopati tje, kjer je ležala Germana. V ta namen jame grobar razkopavati tlak, pa ko odbije in razkrije nekoliko plošč, zagleda človeško, popolnoma nestrohljeno truplo. Močno se prestraši prvi hip in glasno zavpije. Ljudje, ki so ga slišili, prihitijo gledat — in kaj vidijo? Skoro pri vrhu zemlje vidijo prelepo telo mlade device, ki je še tako dobro ohranjeno, kakor bi ga bila ravnokar duša zapustila.

To se vé, da se je ta prečudna novica hitro po vasi razglasila in da so od vseh strani hiteli ljudje gledat. Dolgo časa so jo opazovali, hoteli natanko videti. Pri kopanju jo je bil grobar nekoliko ranil na glavo, in rana je bila rudeča, živa; poskušajo telo vzdigniti, vse je bilo še

pregibljivo, kakor živo; celó nohti na rokah in nogah še niso odpadli, vsi udje so še s kožo pokriti, le jezik se je nekoliko usušil in ušesa; v roki najdejo majhno svečko

in ob glavi venec duhtečih nageljnov in žitnih klasov; obleka je še cela in trdna, le da je v zemlji močno ob barvo; ena roka je nekoliko upognena, in na vratu so

videti še znamenja zaceljenih ran in oteklin. Precej so uganili, da to lepo truplo ni nikogar družega, kakor rajnce dobre dekline Germane; kajti med pričujočimi so bili še nekateri, ki so jo v življenji poznali, ki so mrtvo kropili in so bili pri njenem pogrebu.

Zdaj so Germano častitljivo iz groba vzeli in v cerkvi na očiten kraj položili, da jo je lahko vsakdo videl.

Kmaló jo je Bog zopet z novim čudežem povelečal.

Neka imenitna gospa se je v svoji preveliki občutljivosti pritožila, da ne more gledati mrtvega trupla tako blizo svoje klopi, in je zahtevala, naj se Germana kam drugam prenese, da jej bo izpred oči, češ da mrlič je le mrlič, če je bila tudi še tako sveta. Tako pretirana občutljivost nikakor ni mogla dopasti Bogu, ki je Germano sam s čudeži tolikanj povelečeval. Truplo ranjce so sicer prenesli v bolj samotén kotec, a zaslužena šiba je kmalo udarila ono preobčutno gospó.

Kmaló potem nevarno zbolí, grozovite bolečine čuti v prséh; pa tudi njen mali otrok je za smrt bolan. Najimennitnejše zdravnike pokličejo iz mesta, pa nihče jej ne more pomagati. Bolečine prihajajo vedno hujše, strah čedalje večji.

Zdaj se spomni njen mož, kako se je bolnica zaničljivo vedla zastran svete pastarice. Tudi ženi razodene svoje misli, da njen žalostni stan je bržkone kazen za tisto nestrpljivo prevzetnost. Pri tej priči se bogati bolnici oči odpró, spozna svojo krivico; vsa skesana poklekne in za odpušćanje prosi Boga in njegovo služabnico Germano.

Precej prvo noć potem se gospa nagloma prebudi in zagleda spalnico vso v svetlobi in pred seboj blišćečo podobo ranjce Germane, ki jej prijazno obljubi, da bode kmalo ozdravela ona in tudi dete. Vsa vesela pokliče služabnico, da naj jej pogleda rane, in glej — vse so zaceljene! Dá si prinesiti še bolnega otročiča — tudi ta je popolnoma zdrav in vesel!

Zjutraj zgodaj hiti v cerkev se zahvalit za toliko milost. Potem dá narediti za Germanino truplo lepo krsto iz svinca. Le-to potem prenesó in postavijo na poseben kraj v žagradu.

Vsled teh in še mnogih drugih čudežev so se začeli nabirati zanesljivi in spričani dokazi v ta namen, da bi se Germana očitno razglasila za svetnico. Ze Gregorij XVI. († 1846.) so rekli o njej:

„Germanino zadevo sem preiskal, zdaj mi je znana in zdi se mi povsem čudovita.“ Ze ta papež so jo hoteli povzdigniti med zveličane, pa jih je smrt prehitela.

Slednjic so jo po natančnem presojevanji slavni papež Pij IX. z veliko slovesnostjo zveličanim pristeli 7. maja 1854.

V Rimu je bila ta dan pred cerkvijo sv. Petra videti velika na platno slikana podoba, na kateri je bila krasno naslikana Germana, zapustivši zemljo hiteč k nebeškemu Očetu, ki ga nad oblaki angelji obdajajo. Spodaj je naslikana Pibraška vas, kjer je nekdam tekla njena zibelka, in kjer je zdaj njen grob; potem tisti pašniki, kjer je toliko let poleg ovčic tako zvesto Bogu služila, in pa lesen križec, kakor priča njenih prisrčnih molitev in pobožnih premišljevanj. Pod podobo je bilo z velikimi črkami zapisano v latinskem jeziku: „Germano Kuzén (Cousin), devico iz Tuluza (tam je bil namreč škofov sedež), slavno v čednostih in čudežih, počeščuje papež Pij IX. z manjšo nebeško častjo 7. maja 1854 po Kristusu.“

Nad velikimi vrati te velikanske cerkve je bila druga slika, ki je z besedo in podobščino oznanjala čudežno „spremenjenje kruha v cvetlice.“

Od znotraj je bila cerkev veličastno ozaljšana; brez števila luč in lučic jo je razsvetljevalo. V sredi je bila postavljena velika slika, ki je kazala Germano v nebeški slavi. Od začetka svečanosti je bila ta podoba zakrita, odkrila se je še le tedaj, ko je bilo prebrano dotično pismo Pija IX.

V tem prelepem pisanji se med drugim bere: „V krotkosti, potrpežljivosti in stanovitnosti v dobrem je dajala izgled, ki po svoje presega druge. — Ne moremo se dosti načuditi naredbam Božje previdnosti, ki je ravno za naš čas prihranila poveljanje te pastarice. Izgled te device naj v srcih mnogih na novo zaneti in utrdi že skoraj ugaslo vero ter naj prenovi in zboljša vedenje vernih.“

Okrog omenjene slike je gorelo v podobi krone in na vrhu v podobi križa neštivilno lučic na 200 lustrih.

Enako so se prizadevale še druge umetnije poveličevati blaženo Germano. Tako Rim časti svetnike!

Čez en mesec potem so v čast blaženi Germani v Tuluzu obhajali slovesno tridnevnic, vsak dan z dvema pridigama.

Velika škofijska cerkev je bila od zgodnjega jutra do pozne noči skoraj zmiraj tesno napolnjena. Vsak večer je bila krasna razsvetljava. Vsi stanovi brez izjeme so se vdeležili tega veselega praznovanja. Vse hiše so bile lepo ozaljšane. V celem velikem mestu ga skoro ni bilo okna, da bi bilo brez lučice.

Na zadnje so začeli zveličano Germano slaviti v domačem kraju, kjer je živel in trpela. Tudi tukaj so obhajali tridnevnic, ki se je pričela 25. rožnika 1854.

Od vseh strani so hiteli v gostih trumah romarji raznih stanov in različne starosti v priprosto vas Pibrak. Pred vasjo so naredili veliko šotorov, ker v vasi ni bilo prostora. Vse je bilo veselo, vse se je radovalo.

Okrog cerkve, ki stoji na griču, so bili narejeni oltarji, na katerih so se ves dopoldne sv. maše opravljale in premnogo je

bilo obhajanih. Osem tisoč hostij je bilo prvi dan posvečenih in še jih je zmanjkalo. Tristo duhovnov je bilo prvi dan za procesijo.

Ta dan se je prvokrat obhajala presveta daritev v čast uboge pastarice v domači vasi; maševali so tuluški nadškof sami vpricho nad 10.000 ljudi.

Vsak dan je bila dvakrat pridiga. Tujcev so vse tri dni nasteli do 75.000.

Tudi po vseh cerkvah cele škofije so zveličano Germano slavili.

Kmalo pa je prišel čas, da se smé častiti po vesoljnem katoliškem svetu.

29. rožnika 1876 se je v Rimu praznoval 1800letni spomin mučeniške smrti sv. Petra in Pavla dan s toliko slovesnostjo, da ostane z neizbrisljivimi črkami zapisan v zgodovini „večnega mesta“. Na ta slavni dan se je skazala med družimi tudi zveličani Germani največja čast — prišteta je bila med svetnice.

Pač je imela marsikaka v svilo in dragoceno gizardavo obleko oblečena ženska o takih sijajnih slovesnostih ugodno priliko za resno — pretresljivo premišljevanje! Sv. Germana je bila rojena pod uborno streho priprostega kmeta. Živela je v tihi samoti, revna, bolehnna, zaničevana, mnogokrat lačna. Svet se ni zmenil zanjo, in ona ne za svet. Poznala je na celem svetu le domači kraj. Učenosti, s katerim se zdaj ženstvo tolikanj ukvarja, ni nobene znala, znala je le ovce pasti, starišem streči, pa krščansko živeti. In ko se preseli iz časnosti v večnost, se loči tako tiho, da je nihče ne sliši, nihče ne vidi, kakor list, ki ga lahni večerni veter odrtega na samotnem drevesu! Zdaj pa tolika čast, tolika slava že na zemlji; kaj pa še le v nebesih!

Mnogo čudežev je Bog storil po svoji zvesti služabnici, a največji čudež se mi zdi sv. Germana sama. Kako presunljivo je za nas poročilo, da njeno truplo ni strohnelo! In kaj bi tudi? Zakaj bi trohnelo telo, ki ni nikdar služilo grehu, ampak je bilo vedno čist tempelj sv. Duha? Zakaj bi gnjila glava, ki se ni nikoli nad druge povzdigovala? Zakaj oči, ki niso nikdar nič nespodobnega gledale? Zakaj ušesa, ki so poslušale le sv. govornjenje? Zakaj usta, ki jih je le v Božjo hvalo odpirala? Zakaj bi trohnele roke, ki za delo niso bile nikdar pretrudne, revežem pa zmerom radovoljno odprte? In zakaj bi trohnele noge, ki niso drugam hodile, kakor na delo in v cerkev? O, da bi bilo tudi naše telo z vsemi udi tako Bogu posvečeno, in da bi v njem prebivala tako čista duša, tako blago sree kakor v deviškem telesu sv. Germane!

